

BENCHMARK GENETICS SALTEN AS
Sørfjordmoen, Kobbelv
8264 Engan

Saksbehandler:
Linda Mikkelsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Sørfjorden Stamfiskanlegg, matfisk

Kontrollnummer: 2023.130.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Torhild Bentzen

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Linda Mikkelsen

Andre deltagere fra virksomheten:
Kristian Sørmo
Mathias Dahlberg
Katrine Eliassen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Nordland:
Kristine Broback Rasch
Megan Konstantinidou

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Sørfjorden Stamfiskanlegg, den 20. april 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen. Statsforvalteren ser alvorlig på avvik 1, som gjelder brudd på vilkår i utslippstillatelsen.

Avvik:

- Virksomheten overholder ikke vilkår gitt i utslippstillatelsen.
- Virksomheten har ikke gjennomført ny strømmåling ved utslippspunkt.

Anmerkninger:

- Manglende kjennskap til krav til miljøundersøkelser i utslippstillatelsen.
- Virksomhetens miljømål er lite målbare.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

22. mai 2023

Linda Mikkelsen

Tilde Nygård

dato

kontrollør

seksjonsleder

Statsforvalteren i Nordland

Kopi av rapporten sendes til:

- Sørfold kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BENCHMARK GENETICS SALTEN AS	
Organisasjonsnr.: 916000030	Eies av:
Bransjenr. (NACE-kode): 03.212 - Produksjon av yngel og settefisk i hav- og kystbasert akvakultur	

Kontrollert enhet

Navn: Sørfjorden Stamfiskanlegg, matfisk	Anleggsnr.: 1845.0044.02
Kommune: Sørfold	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon på land	
Tillatelse gitt: 30. september 2020	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte akvakulturtilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Sørfjorden Stamfiskanlegg, matfisk plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Sørfjorden

Stamfiskanlegg, innen 20. juni 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Gjennomføringen av tiltakene vil bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland, forurensningsseksjonen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. april 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Sørfjorden Stamfiskanlegg, matfisk bli ilagt et gebyr på kr 30 000,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på våre nettsider.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten overholder ikke vilkår gitt i utslippstillatelsen.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Salmobreed AS ved lokalitet Sørfjorden, datert 30.09.2020

- vilkår 1 *Produksjonsforhold og rammer.*

- vilkår 3.1.1 *Utslipp gjennom avløpsledning.*

Kommentarer:

Utslippstillatelsen til Sørfjorden stamfiskanlegg setter krav om maksimalt tillatt biomasse (MTB) på 300 tonn ved anlegget, og maksimalt fôrforbruk på 270 tonn per år. På inspeksjonen opplyste dere til oss at dere i slutten av 2022 hadde oversteget mengde fôr tillatt per år, og dersom det ikke gjøres endringer ved driften i år vil dere overstige mengde tørrfôr også i 2023. På tidspunktet for tilsynet kunne dere ikke fremlegge konkrete tiltak som dere planla å gjøre for å hindre at dere kom til å bli i brudd i 2023 også. I tillegg opplyste dere at dere nå har oversteget tillatt MTB ved anlegget. At dere fortsetter å drive, selv når dere er klar over at dere har oversteget MTB ved lokaliteten, og selv om det er klart at uten endringer i drift kommer også fôrforbruket for 2023 til å overstige det dere har tillatelse til, ser vi alvorlig på.

I utslippstillatelsen har dere også rensekrav (*vilkår 3.1. Utslippsbegrensninger*). Dersom dere drifter videre uten endringer vil dere også for 2023 komme i brudd med utslippstillatelsen, både for rensekrav og total mengde tørrfôr utfôret ved anlegget.

Sørfjorden stamfiskanlegg fikk tillatelse til drift i 2017, og første innsett av fisk var i 2019. Det ble søkt om en utvidet utslippstillatelse i 2020, denne ble innvilget. Begrunnelse for søknaden var at fôrforbruket ble uforutsett høyt, og rammene som da ble innvilget var 270 tonn fôr per år. Den 01.12.21 ble det igjen søkt om økning i utslippstillatelsen. Denne ble sendt direkte til Statsforvalteren, og ble da sendt i retur da alle slike søknader må gå via fylkeskommunen. Statsforvalteren mottok søknad til behandling 26.07.22.

Avvik 2

Virksomheten har ikke gjennomført ny strømmåling ved utslippspunkt.

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Salmobreed AS ved lokalitet Sørfjorden Stamfiskanlegg, vilkår 12.2.1 *Undersøkelse rundt utslippspunktet.*

Kommentarer:

Virksomheten har gjennomført B-undersøkelser hvert 2. år. Ved tilsynet fikk vi opplyst at neste B-undersøkelse skal gjennomføres høsten 2023. I tillegg til krav om B-undersøkelser minimum hvert 2. år setter også dette vilkåret krav om strømmåling i forkant av B-undersøkelsen. Utslippstillatelsen presiserer at strømmålingene skal skje ved 5 m dyp og ved bunn. Det skal også gjøres en vurdering av strømmålingene. Siste strømmåling som er innsendt er gjennomført i 2012, og da på et ukjent dyp. Det er også denne strømmålingen som er lagt ved søknad om utvidet MTB og fôrforbruk. Strømmålingen som tidligere B-undersøkelser baseres på er gjennomført i 2010.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Manglende kjennskap til krav til miljøundersøkelser i utslippstillatelsen.

Kommentarer:

Dere har sendt inn B-undersøkelser gjennomført ved anlegget. I utslippstillatelsen, vilkår 12.2.1, står det presisert at undersøkelsene skal vurderes hver for seg og at det ikke skal oppgis en samlet vurdering. Innsendte miljøundersøkelser gir både en samlet tilstand for lokaliteten, og resultater fra hver av de 10 stasjonene som er innsendt. Det er tydelig presisert i utslippstillatelsen at det ikke skal gjennomføres en samlet vurdering av stasjonene. Ved tilsynet ble det referert til samlet lokalitetstilstand 1. Virksomheten synes ikke å være kjent med nøyaktig innhold i egen utslippstillatelse.

Anmerkning 2

Virksomhetens miljømål er lite målbare.

Kommentarer:

Virksomheten har etablerte miljømål. Under tilsynet ble det påpekt at disse er noe generelle, og med fordel kunne ha vært mer konkretisert, og kvantifisert. Dere opplyste da at miljømålene skal revideres til høsten. Vi minner om at krav om miljømål er hjemlet både i internkontrollforskriften og i utslippstillatelsen, og at oppdateringene må innebære at krav til miljømål i både forskrift og utslippstillatelse blir fulgt.

8. Andre forhold

Statsforvalteren ser alvorlig på avvik 1 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Gjennomføring av tiltak for å rette avvikene kan bli fulgt opp med nytt tilsyn. Ved alvorlige brudd på regelverk kan Statsforvalteren også vurdere anmeldelse. Vi kommer til å følge opp deres søknad om endringer i utslippstillatelse og søknad om økt MTB og årlig fôrforbruk i egen sak.

Dere har sendt inn en søknad om utvidelse av MTB og årlig fôrforbruk. Denne ble mottatt til behandling hos Statsforvalteren 22.07.22. Saken ligger nå til behandling hos oss. Dere opplyser at dere forventet et raskere svar på deres søknad om økt MTB og fôrforbruk fra Statsforvalteren, og at ny utslippstillatelse ville foreligge før dere kom i brudd med totalt årlig fôrforbruk for 2022. Det er riktig at det er lang saksbehandlingstid hos Statsforvalteren. Dette var varslet i brev til virksomheter innen akvakultur 17.03.22. I tillegg må det påpekes på generelt grunnlag at en søknad om utvidelse også kan få et avslag ved saksbehandling.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren